

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Тарих факультеті
Дүниежүзі, тарихнама және деректану кафедрасы

**«Архивтанулық білімнің дамуы» бойынша
қорытындылаушы емтихан бағдарламасы**

**Мамандықтар: 7М03205 –архивтану, құжаттану және құжаттамамен
қамтамасыз ету**
Оқу түрі: күндізгі, 5 кредит, 1-курс

Алматы
2023

Бағдарламаны 7M03205 –архивтану, құжаттану және құжаттамамен қамтамасыз ету мамандығының жұмыстық оқу жоспары мен білімдік бағдарламаның пәндер каталогы негізінде жасаған т.ғ.д., профессор Т.Ә. Төлебаев

Дүниежүзі, тарихнама және деректану кафедрасы мәжілісінде қаралған және ұсынылған

«___» _____ 2023ж. Хаттама №

Кафедра меңгерушісі

Р.С. Мырзабекова

Факультеттің ғылыми кеңесінде ұсынылды

«___» _____ 2023ж. Хаттама №

Ғалым хатшы

Н.А. Тасилова

Қорытындылаушы емтиханның өтілу түрі – ауызша дәстүрлі

Қорытындылаушы емтихан бағдарламасы

Кіріспе.

Архивтанулық білімнің дамуы пәннің мақсаты мен міндеттері, архивтану ғылымындағы орны

Архивтанулық білімнің дамуы пәні,оның ерекшеліктері. Пәннің мақсаты мен міндеттері. Пәннің ерекшеліктерін, басқа пәндермен байланысы. Пәннің архивтану ғылымындағы орны.

Ежелгі дүние мен ортағасырлардағы архивтанулық білімнің қалыптасуы мен ерекшеліктері

Ежелгі дүниедегі архивтанулық білімнің қалыптасуы. Антикалық архивтанулық білім. Ежелгі Шығыстық және антикалық архивтанулық ойдың ұқсастығы мен айырмашылықтары. Ортағасырлардағы Шығыс архивтанулық ойдың дамуы. Ортағасырлық Еуропадағы архивтанулық ойдың тоқырауы. Ортағасырлық Шығыс пен Еуропадағы архивтанулық ой.

Ежелгі Хетт пен Египет архивтері туралы

Ежелгі Хеттегі архивтер. Эбл архиві. Ежелгі Египетте архивтердің пайда болуы. Ежелгі Египеттегі архивтердің түрлері

Грекиядағы архивтанулық білім

Грекиядағы алғашқы архивтердің түрлері. Полистік архивтер туралы Эллиндік кезең архивтері.

Ежелгі Римдегі архивтанулық білімнің ерекшеліктері

Ежелгі Римдегі архивтің түрлері. Республика кезеңіндегі архивтанулық ой. Империя кезеңіндегі архивтанулық білім

Қазақтың архивтанулық білімінің негіздері

Қазақтың алғашқы құжаттанулық білімі. Қазақтардағы алғашқы архивтанулық білімнің қалыптасуы. Қазақтың алғашқы архивтері

Қазақстандық архивтанулық зерттеулер мен еңбектерге талдау жасау

Жолсілтерлер. Архивтік құжат жинақтары және олардың түрлері мен ерекшеліктері. Монографиялық зерттеулер. Мақалалар жинақтары. Жеке мақалалар мен конференция материалдары.

Қазақстандағы архивтанулық білім мен архивтердің мәселелері

Еліміздегі архивтанулық білімнің бүгінгі жағдайы. Проблемалары мен оларды шешу жолдары.

Қытайда архивтанулық білімнің қалыптасуы мен қазіргі жағдайы

Ежелгі Қытай архивтері. Қытайда архивтанулық білімнің қалыптасуы. Жаңа замандағы Қытай архивтері туралы білім. ҚХР кезіндегі архив туралы білімнің дамуы. Қытай архивтерінің қазіргі жағдай және мәселелері

Ирандағы архивтанулық білімнің қалыптасуы мен дамуы

Иранда мемлекеттік архивтердің қалыптасуы (ежелгі дүниеден XX-ғ. басына дейін). Ирандағы ведомстволық архивтер. Иранның Ұлттық архиві: қалыптасуы мен дамуы. Ирандағы архивтанулық білім: бүгінгі жағдайы мен мәселелері

XVIII-XX ғғ. арасындағы Батыс Еуропа мен АҚШ-тағы архивтанулық білім: тарихы мен сипаттамасы

Англиядағы архивтанулық білімнің дамуы. Франциядағы архивтанулық білімнің дамуы. Германиядағы архивтанулық білімнің дамуы. АҚШ-тағы архивтанулық білімнің тарихы.

Қазіргі кезеңдегі Еуропалық архивтанулық білім: даму дәрежесі мен мәселелері

Қазіргі кезеңдегі Англиядағы архивтанулық білімнің жағдайы мен мәселелері
Қазіргі кезеңдегі Германиядағы архивтанулық білімнің жағдайы мен мәселелері. Қазіргі кезеңдегі Шығыс Еуропа елдеріндегі архивтанулық білімнің жағдайы мен мәселелері. Қазіргі кезеңдегі АҚШ-тағы архивтанулық білімнің жағдайы мен мәселелері. Қазіргі кезеңдегі Италиядағы архивтанулық білімнің жағдайы мен мәселелері

«Архивтанулық білімнің дамуы» пәні бойынша қорытынды емтиханды бағалау рубрикаторы

СТАНДАРТТЫ ЕМТИХАН: АУЫЗША ОФЛАЙН

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90-100 % (27-30 балл)	70-89 % (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	90-100 % (27-30 балл)
1-сұрақ Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну 30 балл	Сұрақтарға қажет жерде мысалдар келтіре отырып толық жауаптар берілген; Жауаптар сауатты ғылыми тілде баяндалған, барлық терминдер мен ұғымдар дұрыс қолданылған және дұрыс ашылған.	Сұрақтарға тұтастай дұрыс жауаптар берілді, бірақ принципті емес жеке дәлсіздіктер жіберілген. Курстың барлық бірдей терминдері дұрыс қолданылмайды, жеке қате мәлімдемелер және презентацияда грамматикалық / стилистикалық қателіктері бар. Жауаптар мысалдармен дұрыс көрсетілмеген.	Сұрақтарға жауаптар үзік-үзік түрде, дұрыс тұжырымдар мен қате тұжырымдар аралас. Тақырыпты толық ашу үшін курстың қажетті мазмұндық блоктары қамтылмайды. Студент жалпы оқу курсының тақырыбына назар аударады, бірақ нақты мәселелерді ашуда қиындықтарға тап болады.	Жауаптар сұрақтардың мазмұнына сәйкес келмейді. Оқу курсы үшін сұрақтардағы негізгі ұғымдар қате түсіндіріледі.	Сұрақтарға жауаптар жоқ; студент оқу материалының көп немесе маңызды бөлігін білмейді немесе түсінбейді. Қорытынды бақылау жүргізу ережелері бұзылған жағдайда.
2-сұрақ Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу	Курстың технологиясы мен методологиясы білім алушыларды даярлау бағытының ерекшелігін ескере	Курстың әдіснамасы мен студенттің алған білімі әлсіз интеграцияланған және емтихан билетінде	Курстың құралдары үстірт қолданылады, мазмұны аз, жауапта нақты емес, презентация логикасы бұзылған, ұсынылған материалдың	Пәннің маңызды бөлігін дұрыс қолданбайды, студент өз бетінше түзете алмайтын елеулі нақты қателіктер жібереді,	Тапсырманы шешу және курсты түсіндіру үшін білімді қолдана алмау; жауап беру кезінде (бір сұраққа) 3-4-тен астам өрескел

және түсіну таңдалған әдісте ме мен технологияны нақты қолданбалы тапсырмаларға қолдану 30 балл	отырып, терең мағынада қолданылады; ғылыми ұғымдар қойылған тапсырмаға еркін қолданылады, содан кейін негізгі проблеманы логикалық және дәлелді түрде ашады;	ұсынылған нақты практикалық тапсырмаларды шешуге бейімделген. Білім алушы жауаптары әлсіз құрылымдалған, жауапта маңызды емес нақты қателер бар, оларды өздігінен түзете алады;	мағынасы жоқ, пәнаралық байланыстар туралы түсінік жоқ.	емтихан мазмұны бойынша қосымша сұрақтардың көпшілігіне білім алушыға жауап беру қиынға соғады немесе дұрыс жауап бермейді.	қателіктер жібереді, оны тіпті мұғалімнің көмегімен түзете алмайды; материалды толық игермеген. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
3-сұрақ Таңдалған әдісте менің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, нәтижені негіздеу 40 балл	Белгілі бір тақырып бойынша әдістер мен технологияларды интеграциялау, негіздеу және талдау, жауапты құрылымдау, емтихан билеті мәселесі бойынша қолданыстағы теориялардың, ғылыми мектептердің, бағыттардың 5 ережесін талдау қабілетінің	Курстың әдістері мен технологияларын қолдануды интеграциялау және талдау, білімді жаңғырту кезінде елеусіз қателіктер жібере отырып, ғылыми ұғымдарды қолдану арқылы өз ойларын бекіту үшін көрнекі материалдарды қолдану; емтихан билеті сұрақтары бойынша қолданыстағ	Курстың заңдылықтары мен принциптерінің үстіртін негіздемесі, оқу бағдарламасына сәйкес материалдың негізгі көлемін және жетекші сұрақтардың талабымен әлсіз қолдану; оны өз бетінше орындауда қиындықтар туындауы.	Курстың әдістері мен технологияларын қолданудың негізділігі мен талдауының болмауы, репродуктивті сипаттағы сұрақтарға жауап беру кезінде қиындықтың көрінісі.	Мысалдар келтірген кезде курс әдістерін қолдану қабілетінің болмауы; Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

	болуы, жауаптар мысалдарм ен және көрнекі материалда рмен, оның ішінде білім алушының өз тәжірибесі нен суреттеледі ; диалог жүргізу және ғылыми пікірталасқ а түсу қабілетін көрсетеді.	ы теорияларды ң, ғылыми мектептерді ң, бағыттардың 3-4 ережелерін талдау.			

Емтихан нәтижелерін бағалау критерилері

Студенттердің емтихан білімін бағалау критерилері:

«**Өте жақсы**» - мәселе толық баяндалған және сипаттау барысында: берілген сұрақтарға жан-жақты сипаттама берген; басты тұжырымдар мен қорытындылан айқындалған; оларға кешенді түрде талдау жасалған; мәселе көлемінде бірнеше еңбек пайдаланылған; студент өз көзқарастарын білдіре отырып, ұсыныстар жасаған.

«**Жақсы**» - мәселенің негізгі мазмұны ашылған, сұрақтарға жүйелі талдау жасалған, басты ерекшеліктерді айқындай алған. Бірақ өз көзқарастары мен ұсыныстары нақты және айқын емес, салыстырмалы талдау аз, қорытындылаушы пікірлері жалпылама жасалған.

«**Қанағаттанарлық**» - жауаптар жүйесіз, үстірт, негізінен оқу құралы көлемінде жазылған. Басты мәселелерге талдау жасалмаған, өз көзқарастары мен ұсыныстары жазылмаған, бағдарламалық материал 50 пайыздан төмен игерілген, қателіктер де кездеседі, маңызы мен ерекшеліктері дұрыс көрсетілмеген.

«**Қанағаттанарлықсыз**» - жазылған жауап тақырыпқа тікелей қатысты емес, немесе басқа мәселеге арналған, бағдарламада көрсетілгендей мәселенің мәні мен мазмұны ашылмаған, жауаптарында қателер орын алған.

Әдебиеттер тізімі

1. Российская наука об архивах: История. Теория. Люди. М., 2003.
2. Иофе В.Г. Всеобщая история архивов и ведущие архивы современности. Методическое пособие для направлений бакалавриата «Архивоведение» - Ташкент, 2019. - 104с.
3. Архивы России: методологические аспекты архивоведческого знания. М., 2001
4. Ван Шу Пин. Архивы и архивное дело в Китае: переестественность и эволюция. Автореферат диссертация к.н., 2003.
5. Старостин Е.В., Чудиновский В.А. Архивы и архивное дело в зарубежных странах. Свердловск, 1991.
6. Михаил Маркович Кром. Тарихи антропология. А., 2016
7. Хаттон П. История как искусство памяти. СПб., 2003.
8. Ювал Ноах Харари. Sapiens.Адамзаттың қысқаша тарихы. Алматы, 2018.-368 б.
9. Джорданова Людмила. Тарихи білім: пәні және зерттеу әдістері. Нұр-сұлтан, 2020. -376 б.

Электронды әдебиеттер:

1. Владимиров, В. Н. История архивоведения и архивоведческой мысли [Электронный ресурс] : учебное пособие / В.Н. Владимиров, А.С. Щетинина ; АлтГУ. – Электрон. текст. дан. (1,2 Мб). – Барнаул : АлтГУ, 2019. – 1 электрон. опт. диск (DVD).